

تیتراهای امروز

طرح ساماندهی استخدام کارکنان دولت در دستور کار هفتگی مجلس

ناترازی انرژی میوه کال تعطیلی ذخیره سازی گاز در دولت قبل

ایران دومین تولیدکننده بزرگ سوخت مایع در اوپک شد

سامانه خودنویس بساط دلالتی بازار اجاره مسکن را برچید

وضعیت اجاره نشین ها در دولت گذشته وخیم شد

امسال نیازی به واردات گندم نداریم

کاهش ۴۸ درصدی تورم مواد غذایی ایران در سال گذشته

چراغ سبز بازار کار به کارجویان

«ایران اقتصادی» از برخی دلایل چالش صنعت خودرو گزارش می دهد

حساب و کتاب سیاسی در صنعت خودرو

صفحه ۵

برخی مدیران خودروسازی ادعا دارند هر دستگاه خودرویی که در جاده مخصوص به مرحله فروش می رسد از ۲۶ میلیون تا ۹۲ میلیون تومان در خط زیان است و همه «قیمت گذاری دستوری و تصمیم سیاستگذاران» گره می زنند

دستور فرزین برای بررسی دقیق چگونگی دسترسی و انتشار غیرقانونی اطلاعات مالی مؤسسه مصاف

انتشار اطلاعات بانکی افراد بدون دستور قضایی جرم است

دیپلماسی آبی تهران و باکو؛ الگویی موفق در خاورمیانه

براساس قانون ارائه اطلاعات بانکی و مالی افراد تنها با حکم قضایی امکانپذیر است و شبکه بانکی به هیچ عنوان حق در اختیار قراردادن اطلاعات مالی اشخاص به غیر را ندارد

اینک با بهره برداری از سد استراتژیک قیز قلعه سی، دو کشور در آستانه فصل جدیدی از روابط دیپلماتیک و همکاری های مشترک قرار گرفته اند. ایران و جمهوری آذربایجان تاکنون روی رودخانه ارس چندین سد احداث کرده اند، ابتدا ایران با اتحاد جماهیر شوروی در نیمه دهه ۴۰ شمسی سد و نیروگاه برقایی ارس را در شهرستان پلدشت ساختند. صد ها کیلومتر پایین تر در استان اردبیل و آن سوی ارس، سدهای انحرافی میل و مغان برای بهره برداری بهینه از دشت های حاصلخیز میل و مغان که توانایی سه بار کشت سالانه را دارد، طراحی و احداث شد که بررسی آثار اقتصادی و اجتماعی آن در این منطقه، در محدوده سطور این یادداشت نمی گنجد و خود مقوله ای جداگانه است.

سه سال قبل در بهار ۱۴۰۰ ایران و جمهوری آذربایجان به پاس نیم قرن بهره برداری متساوی و مشترک از رودخانه مشترک و سد ارس، مراسم جشنی در نقطه صفر مرزی برگزار کردند، نقطه ای که به قول حافظ شاعر بلندآوازه، تنفس در ساحل و کناره های آن مایه آرامش روح و روان است. بیش از ۵۰ سال از همکاری های مشترک ایران و جمهوری آذربایجان در بهره برداری از رودخانه مرزی ارس می گذرد و طی این سال ها به مدد سازه های احداث شده و ابزارهای اطلاع رسانی و سامانه های پیش بینی و اندازه گیری ورودی و خروجی آب، تا حد زیادی خسارت های ناشی از طغیان رودخانه در دو کشور به حداقل رسیده است.

علاوه بر آن کارشناسان آبی دو کشور برای نمونه برداری مقدار و کیفیت آب، سالانه چندین بار با هم ملاقات می کنند. در حقیقت این رودخانه، موجب تحکیم بیشتر روابط و پیوندهای تاریخی میان دو کشور شده و به مدیریت بهینه و استفاده مشترک از منابع آب کمک کرده است.

بر سر منابع آبی و حق کشتیرانی ابرود رود، باعث وقوع جنگی هشت ساله بین دو کشور ایران و عراق شد که گرچه ریشه در سال های دور و دراز و عوامل دیگر هم داشت. هم اکنون در شرق کشور، بهره برداری مشترک از آب هیرمند بین ایران و افغانستان با وجود توافقنامه دوجانبه در سال ۱۳۵۲ به یک چالش جدی تبدیل شده است.

در شمال غربی ایران اما دیپلماسی آبی با همسایگان به گونه دیگری روایت می شود؛ در حالی که ترکیه بویژه در سال های اخیر، منافع ملی و سیاست خارجی خود را با کنترل بیشتر بر منابع آبی و احداث سد ها به هم گره زده و نگرانی های زیادی را در کشورهای همسایه بویژه ایران، عراق و سوریه ایجاد کرده، میزان همکاری ایران با جمهوری آذربایجان از رودخانه مرزی ارس می تواند به عنوان یک الگوی موفق، در سطح منطقه خاورمیانه مطرح و حتی به عنوان موضوع پژوهش های دانشگاهی به شکل علمی بررسی شود.

سیاسی در آینده، بتدریج آزمایش انرژی و معدنی به سوی منابع آب کشیده خواهد شد. شاهد این ادعا در نیم قرن گذشته تا سال ۲۰۰۶ میلادی، ۲۷ جنگ و منازعه بین کشورهاست که غیر از ۷ مورد، بقیه در منطقه خاورمیانه رخ داده است. جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک کشور بزرگ و مهم در منطقه غرب آسیا و خاورمیانه، با کشورهای عراق، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان، جمهوری آذربایجان، ترکیه و ارمنستان مرز مشترک دارد که می توان تاریخ روابط سیاسی آن را با این همسایگان به طور جداگانه از منظر هیدروپلیتیک تحلیل و بررسی کرد. طول مرزهای آبی مشترک ایران با همسایگان ۲۴۴۰ کیلومتر بوده که با نگاهی اجمالی به روابط صدساله می توان صرفاً از زاویه دانش نوپای هیدروپلیتیک، رد پای آب را به عنوان یک کالای اساسی در منازعات و همکاری های دو و چندجانبه ایران و هر یک از همسایگان پیرامونی بررسی کرد. چنان که اختلافات مرزی در غرب کشور

یادداشت

محمد رضا عزیزپور
کارشناس صنعت آب

جریان آب و جابه جایی از یک نقطه به نقطه دیگر، ویژگی خاصی به این کالای بی بدیل داده است. بنابر ادعای کارشناسان هیدروپلیتیک به عنوان یک دانش نوپدید که هسته مرکزی آن مطالعه منازعات و همکاری های دو یا چندجانبه کشورها یا موضوع آب است، در حال حاضر ۲۶۳ حوضه آبریز مشترک بین ۱۵۰ کشور جهان در قالب رودخانه ها، دریاها و دریاچه های بزرگ وجود دارد که از منظر روابط و حقوق بین الملل هم قابل بررسی هستند. کارشناسان بین الملل تحلیل می کنند از آنجایی که ۹۰ درصد مردم جهان در کشورهای زندگی می کنند که دارای منابع آبی مشترک با کشورهای دیگر هستند، بنابراین منشا بسیاری از جنگ ها و منازعات